

DOSSIER DE PREMSA

Roda de premsa presentació Declaració de metges contra la incineració

1. Presentació
2. Declaració metges contra la incineració
3. Declaració contra el PMGRM 2009-2016
4. Valoració Pla Metropolità de Gestió de Residus Municipals -2019-2016
5. Resum Article "Una indústria que ven fum" de Gaia EEUU- Berkeley (California)

15 de juliol de 2009

Roda de premsa presentació Declaració de metges contra la incineració: 15 de juliol de 2009

A. Presentem la roda de premsa:

La PCRR grup de treball d'ecologistes de Catalunya juntament amb el CAPS, suport incondicional i molt valuós com a centre independent de professionals de la salut amb criteris - ja fa 20 anys - que treballa per la millora de la salut pública i especialment amb els temes relacionats amb la salut i el medi ambient.

Avui no han pogut assistir les persones que més han treballat per fer possible aquesta Declaració que avui presentem; en Pep Martí i la seva presidenta Carme Valls. Però si comptem amb l'assistència d'Albert Ferris com a representant del CAPS.

- 1. Iniciativa sorgida d'altres experiències impulsades** per Gaia aliança internacional contra la incineració on també estem agrupats, experiències de metges italians, anglesos, bascos, etc.
- 2. Aquesta declaració signada per científics i professionals** amb els millors historials i les millors autoritats del país en salut pública: Declaració que per nosaltres té un **valor important**, ja que els professionals de la salut ens alerten d'aquestes tecnologies que comporten uns riscos al medi ambient i a la salut pública i hem de fer cas en ells i no als altres professionals que defensen els seus interessos corporatius i econòmics, i que no han de fer intrusisme ja que qui ha de dir si té riscos i impactes són els metges, epidemiòlegs i toxicòlegs,...
- 3. Tot sovint, com en el cas de l'intent fracassat del ressorgiment de l'energia nuclear**, doncs s'està utilitzant com a excusa per mitigar el canvi climàtic i el compliment dels acords de Kyoto per ampliar l'energia nuclear i hi ha un paral·lelisme aquí amb el ressorgiment agressiu de la incineració - combustió de residus. Els ecologistes som els que més interès tenim en reduir aquest problema i que esperem acords dràstics en les properes trobades, però es manipula ja que amb l'argument de complir els acords de Kyoto s'incompleix el Conveni d'Estocolm, que tant la UE com l'estat han signat per reduir els COPs, plantejament contradictori ja que precisament que amb la incineració es produeixen com a principals fonts d'emissió (dioxines i furans,...).

4. **Quan el criteri que s'ha d'aplicar és la precaució** que també és un Principi aprovat i impulsat per la UE en la normativa ambiental.
5. **En canvi el col·legi d'Engenyers industrials**, altres fòrums de debat i jornades amb participació del sector de la gestió dels residus, dels envasos (no es pot ser art i part) i administracions catalanes, fan apologia descarada de la incineració:
 - a. Diuen que ara les Instal·lacions i tecnologies molt més segures que fa uns anys en quant a risc pel medi i la salut de les persones:
 - i. Ara escàndols com el dels incidents recents (de fa dos dies) per contaminació d'alts nivells de metalls pesants a la Incineradora de Biscaia a Zabalgardi- Bilbo, que ha contaminat aigües, sòl, etc I que ara pendent de realitzar-se estudis per avaluar els danys ambientals. Qüestionant també l'ampliació d'una nova línia a partir dels incidents. Un exemple d'incineració infalible, així la venien! Podria estar afectant al canal de Ordunte, del que s'abasteix d'aigua potable la ciutat de Bilbao. El creixement accelerat dels nivells d'algunes substàncies tan tòxiques como el arsènic desde març, fan que s'estigui demanant la parada immediata de d'instal·lació i un pla de tancament.
 - ii. En canvi també es produeixen contaminants com les nanopartícules (PM 0,1) que cap sistema de filtratge de gasos pot garantir que les captin i que el Dr Eduard RF ens parlarà dels riscos a la salut que comporten.
 - b. Que són font de generació d'energia: però encanvi des d'un punt de vista de cicle de vida s'estalvia més energia mitjançant la prevenció i el reciclatge que la que es recupera mitjançant la incineración. Segons estudis a EEUU , Regne unit, etc. El reciclatge estalvia entre 3 i 5 cops més energia que la que es produeix amb la incineración. A l'AMB compatibilitzem un estalvi de ¿?
 - c. Que mitiguen el canvi climàtic: segons estudis del MMA de Masachusets per cada tona de residus tractada el reciclatge estalvia CO2e més de 7 cops que si s'aboca i 18 cops amb les incineradores més sofisticades (piròlisis,..) I les convencionals emeten més CO2 que les tèrmiques de carbó (EPA).
 - d. Amb la fi de l'activitat finalitzen els riscos d'emissions contaminants: en canvi es generen cendres i escòries altament tòxiques que han d'anar a abocadors especials on continua el risc (30 i 10%)
6. **Contem amb la presència i suport del Dr Eduard Rodriguez Ferré:** Dr en farmacologia, radiologia, Professor investigador en fisiologia i farmacologia ambiental, treballa al Departament de farmacologia i toxicologia de

Institut Biomedic de Barcelona (IIBB), CSIC-IDIBAPS, President de científics pel medi ambient (CiMA:Científicos por el Medio Ambiente).

Científic independent i rigorós de molta vàlua professional. Amb una llarga trajectòria com assessor de la Comissió europea, ha participat en estudis i investigacions tan conegudes com; la contaminació per mercuri a Flix, detecció de contaminació radioactiva a catalunya del accident de Txernòbil, contaminació radioactiva de la bomba de Palomares, pertit per la fiscalia pels incidents greus de la Incineradora de Valdemingómez – Madrid-, el cas de contaminació del oli de colza, i un llarg etcètera. Donat suport científic a moltes entitats ecologistes, col·lectius i plataformes de defensa ambiental com a nosaltres.

- a. Un dels impulsors de la declaració que com a científic independent i imparcial, no defensa interessos propis sinó de la comunitat, de la societat.
- b. Aquesta Declaració hi col·laboren i recolzen metges, epidemiòlegs, toxicòlegs, metges de salut pública, sanitaris, etc. de reconeguda vàlua i prestigi en el seu camp. Els que avui no ens han pogut acompanyar.

7. Avui parlem dels riscos per a la salut d'aquesta tecnologia de tractament de final de canonada, però vull fer una pinzellada sobre la responsabilitat directa de les administracions públiques com el DMAH i l'EMMA, que han aplicat fins ara una política de gestió de residus nefasta i continuista de models passats, que solament han portat que conflictes ambientals i socials, com varem demostrar amb l'organització de la manifestació del 20 de març "Contra la política ambiental del Govern de la Generalitat " "Defenseu el territori".

La política duta fins ara d'ecoparcs, que ara amb el PROGEMIC, metropolitanitza a tot Catalunya, ha portat a aprofundir la crisi dels residus, ja que es un model que no redueix els residus, de baixa recuperació i de mala qualitat dels residus recollits, doncs que porta inequívocament a solucions de final de canonada i a demanar a crits la gran solució que eliminarà els residus "incinerar" i no solament construïnt una nova incineradora sinó cremar resta en cimiteres, això sí "com a combustible alternatiu", en comptes de recuperar els residus com a recursos comportarà augmentar la difusió dels contaminants amb el risc per a la salut de les persones.

Aquestes intencions faran incrementar les afeccions a la salut pública en zones ja prou contaminades. La nova incineradora i la crema en cimiteres estaran en la zona declarada d'Especial Protecció de l'Àmbient Atmosfèric. Els contaminants es dipositen al sòl i als conreus, efecte greu doncs s'incorporen als aliments i amb a ingesta afectant a la salut (la ingesta es la font més important d'incorporació de dioxines, furans i altres COPs a l'organisme).

Aquesta manca d'ambició ecològica del DMAH la desautoritza, si ha aplicat alguna mesura que aplaudim com limitar el 80km/h, però els perd la poca valentia i voluntat política en aplicar mesures reals de protecció al medi ambient i la salut de les persones.

- 8. Des de EdC, venim denunciant aquesta situació de fa temps**, alertant de la gravetat de la situació, que no es casual, ja que esdevé de la mala política aplicada fins ara, on el DMAH va autoritzant cremar residus en cimiteres, construir més incineradores, en definitiva solucions de final de canonada i no per atacar el problema de la gestió dels residus des de la rel, malgrat els discursos de sostenibilitat i de prevenció de residus, etc.

Demaneu la col·laboració dels metges, a la societat i especialment als mitjans de comunicació, avant posar la protecció del medi ambient i la salut de les persones davant d'interessos corporatius i dels lobbys industrials.

- 9. Demanem especialment als mitjans de comunicació**, que tingueu especial atenció a l'opinió dels experts de salut, que disposen dels coneixements i el criteris fonamentats en els principis de precaució i de prevenció dels riscos a la salut. Atenció especial a la seva opinió rigorosa i el seu compromís amb la societat al signar aquesta Declaració, que els agraim molt la seva contribució.

B. Ara farem un breu repàs del que representa el PMGRM -2009-2016.

I també de les nostres propostes (veieu Declaració de la PCRR-EdC).

C. Ara donem pas a l'Albert Ferris del CAPS

Que ens farà "cinc cèntims" de la tasca del CAPS en aquesta declaració..

D. Ara donem pas al DR Eduard Rodriguez Ferré

Que ens exposarà els continguts i arguments de la declaració de metges catalans contra la incineració. (Veieu Declaració dels metges contra la incineració)

Incineració de residus, medi ambient i salut humana

Opinió d'un grup de professionals de la salut.

1. La incineració de residus és defensada per algunes persones, institucions i grups d'opinió argumentant la seva capacitat de produir energia a partir de la combustió (valorització energètica), de fet, però, la incineració transforma els residus en gasos, aigües contaminades, cendres (partícules en suspensió) i escòries; aquests productes resultants són més tòxics que els residus originals, és a dir, la incineració no "elimina" els residus sinó que els concentra.

La denominació més pertinent hauria de ser "planta d'incineració amb recuperació parcial d'energia", considerant el baix rendiment establert a la Directiva Marc de Residus, comparable al d'una planta tèrmica de carbó. No sembla doncs ambientalment correcte considerar aquesta energia com a "font renovable".

2. Els productes o residus resultants de la incineració es poden dispersar pel medi: l'aire, el sòl i l'aigua i, a través d'aquest medi, arribar als aliments i les persones. Les cendres dels filtres s'han de dur a abocadors de residus perillosos. La normativa vigent permet la utilització de les escòries en la fabricació de ciment o en obra pública, malgrat que no es controlen les dioxines, furans i altres Compostos Orgànics Persistents (COPs). La incineració també genera aigües contaminades dels sistema de rentat de la depuració de gasos que cal tractar.
3. Aquests productes resultants de la incineració contenen: partícules en suspensió, moltes d'elles de mida molt petita (ultrafines) que passen fàcilment als pulmons i allà s'absorbeixen a la sang, entre aquestes partícules cal destacar els metalls pesants, compostos orgànics volàtils, dioxines i furans, diòxids de sofre, monòxid i diòxid de carboni i altres compostos transportats per aquestes partícules. Molts d'aquests productes són tòxics, i tenen efectes cancerígens i teratògens, inclús a baixes concentracions, per causa de la bioacumulació.

Tot i que les noves incineradores incorporen millores tecnològiques en els sistemes de retenció de partícules i contaminants, cal tenir present que, independentment de la tecnologia adoptada (de graelles, de llit fluïditzant, de tambor rotatori,...) es produeixen inevitablement diversos milers de substàncies contaminants; d'aquestes solament el 10-20% són conegudes. La seva formació depèn, entre d'altres, del material que es destina a la combustió, de la temperatura registrada i de la mescla totalment casual de les substàncies en els forns. Des d'aquest punt de vista els residus municipals poden ser els mes perillosos per l'extrema heterogeneïtat que els caracteritza.

4. Aquests riscos per la salut i el medi es poden reduir però no es poden "eliminar" del tot. Els dispositius de control de la contaminació de tots els processos d'incineració, capturen i concentren els contaminants però no els "eliminen" i així,

encara que no hi haguessin incidents en aquests dispositius, els contaminants són transferits a altres medis. Encara que s'utilitzi la millor tecnologia de filtratge i depuració sabem que hi poden haver ruptures i accidents, i més a mesura que la instal·lació es va envellint. Hi ha antecedents suficients que han comportat abocaments greus de contaminants a l'atmosfera. Per altra banda, la gestió dels residus tòxics que es produeixen és complexa i també pot ser font de dispersió de la contaminació al medi i les persones.

5. Existeix una contradicció entre el desenvolupament del *Pla per la millora de la qualitat de l'aire a la Regió Metropolitana de Barcelona* (una àrea d'actuació de 40 municipis amb 73 mesures) que té per objectiu la reducció de la contaminació atmosfèrica, sobretot de partícules i d'òxids de nitrogen presents en concentracions per sobre dels nivells fixats per les directives de la Unió Europea, i la proposta d'augmentar la quantitat de residus municipals destinats a incineració que fa el "*Programa Metropolità de Gestió de Residus Municipals 2009-2016*" (PMGRM). Aquest Programa vol augmentar la incineració dels residus actuals generats d'un 13% (incineradora de Sant Adrià) a un 45% (nou incinerador de 450.000 tm/any) la qual cosa implicaria un important augment de les partícules i contaminants en suspensió a l'atmosfera.

Manifestem la nostra preocupació per la voluntat manifestada per la proposta del Pla de Residus de cremar residus també a les grans fàbriques productores de ciment existents a la zona metropolitana (Montcada i Reixac; Sant Feliu de Llobregat; Sant Vicenç dels Horts i Vallcarca).

6. Actualment existeix una ampla experiència amb altres models de gestió de residus municipals que disminueixen significativament els riscos per la salut i el medi i són més sostenibles: la minimització en origen (d'envasos, bosses de plàstic, etc.), la reutilització, la classificació en origen, la recollida selectiva, el reciclatge de qualitat, el compostatge i la recuperació energètica mitjançant digestió anaeròbica de la matèria orgànica. Aquest model redueix les necessitats de matèries primeres, estalvia energia, minimitza els efectes sobre el clima, els efectes negatius sobre la salut i el medi, no té els elevats costos d'inversió i manteniment de la incineració i per contra crea molts més llocs de treball. Això sí, no és el camí "fàcil" de les solucions de final de canonada, sinó que demana impulsar amb decisió aquesta nova cultura a tota la població i superar les dificultats.
7. Pensem que la incineració no ha de coexistir ni ser complementària amb els models preventius. Si invertim elevades quantitats en plantes incineradores caldrà amortitzar-les i cremar residus en la seva màxima capacitat. El PMGRM proposa incinerar 750.000 tn/any, a més d'utilitzar residus "preparats" en els ecoparcs com a combustible en les cimenteres. L'any 2008 en aquesta àrea metropolitana es van generar 1.633.284 tm de residus municipals (1,42 kg/hab/dia), se'n van recollir selectivament 542.734 tm, la resta es va tractar als ecoparcs, es va cremar o es va portar a abocadors. Es va recollir selectivament (no reciclar) el 45% del

vidre, el 21,8% del paper, l'11% dels envasos i el 25% de brossa orgànica. Multiplicar per tres el volum de residus incinerats resulta del tot contradictori amb la estratègia de seguir avançant en el model de reduir, reutilitzar i reciclar.

8. Com a professionals de la salut, compromesos amb els principis de la promoció i la prevenció de la salut, volem manifestar la nostra preocupació per la estratègia de incineració dels residus, ja que sempre suposa la emissió a l'atmosfera de substàncies tòxiques. Igualment ens manifestem a favor d'un enfocament preventiu que posi tot l'esforç polític i social en la reducció, la reutilització i el reciclatge, més saludables i més sostenibles socialment i econòmicament .

Barcelona, juliol de 2009.

Josep Martí-Valls. Doctor en medicina. Centre d'Anàlisi i Programes Sanitaris. (CAPS)

Carme Valls. Metgessa. Presidenta del Centre d'Anàlisi i Programes Sanitaris. (CAPS)

Helena Fusté. Biòloga. Medi Ambient. Centre d'Anàlisi i Programes Sanitaris. (CAPS)

Joan Benach. Doctor en Salut Pública (Johns Hopkins). Professor Titular de la UPF.

Eduard Rodriguez-Farré. Doctor en Medicina. Professor d'Investigació a d'Institut d'Investigacions Biomèdiques de Barcelona IIBB-CSIC. Cap del Grup de Neurotoxicologia Ambiental de CIBERESP.

Miquel Porta. Doctor en Medicina. Epidemiòleg. Cap de la Unitat d'Epidemiologia Clínica del IMIM i Catedràtic de Medicina Preventiva i Salut Pública de la UAB

Manolis Kogevinas. Doctor en Medicina. Co-director del Centre de Recerca en Epidemiologia Ambiental (CREAL) i Catedràtic de Medicina Preventiva Universitat de Creta.

Francesc Macià. Epidemiòleg. Cap de la Unitat de Prevenció i Registre de Càncer. Hospital del Mar.

Ferran Morell. Doctor en Medicina. Cap de servei de Pneumologia de l'Hospital Universitari Vall d'Hebron

Andreu Segura. Doctor en Medicina. Epidemiòleg. Professor Associat de Salut Pública del la UPF

Salvador Moncada. Doctor en salut pública. Institut Sindical de Treball, Ambient i Salut (ISTAS).

Africa Raventós Canet. Pediatra, CAP La Rambla, Sant Feliu de Llobregat

Rafael Abad Rigola. Dr medicina de família i comunitària, CAP La Rambla , Sant Feliu de Llobregat.

Juan Antonio Ortega García. Dr en medecina, Unidad de Salud Medioambiental Pediátrica, Hospital Universitario Virgen de La Arrixaca, Murcia)

Júlia Garcia i Castell, Dra en medecina, Servei d'Anatomia Patològica, Hospital de Sagunt, València).

Josep Ferrís i Tortajada, Dr en medecina, Unitat de Salut Mediambiental Pediàtrica Unitat d'Oncologia Pediàtrica Hospital Infantil Universitari La Fe

Per saber-ne més

1.The Health Effects of Waste Incinerators. Report of the British Society for Ecological Medicine. Desember 2005. Es pot llegir a la Web del CAPS: www.caps.cat/mediambient

2.Population Health and Waste Management. Scientific data and policy options. Report of a WHO Workshop. Rome, Italy, 29-30 march 2007. Es pot llegir a la Web del CAPS abans citada.

3.Incineratori, salute pubblica e interessi economici. Il pensiero di un gruppo de medici. Epidemiologia and Preventione 2008;32(1):8-11. Es pot llegir a la Web del CAPS abans citada.

Plataforma
Cívica per la
Reducció
de Residus

Grup de treball de residus de:

ALIANZA GLOBAL
PARA ALTERNATIVAS
A LA INCINERACIÓN
alianza global
anti-incineración

Unit 320, Eagle Court Condominium, 26 Matalino St.
Barangay Central, Quezon City, The PHILIPPINES
Tel: No: 632 929 0376, Teifax: 632 436 4733
E-mail: info@no-burn.org Web: www.no-burn.org

DECLARACIÓ PER LA RETIRADA DE LA PROPOSTA DE PROGRAMA METROPOLITÀ DE GESTIÓ DE RESIDUS MUNICIPALS (PMGRM) 2009-2016

No a la incineració dels residus si a la reducció, reutilització i reciclatge!

Aquest Programa de gestió dels residus que proposa l'Entitat Metropolitana és inacceptable ja que reflecteix una política insostenible ambientalment, sanitàriament, socialment i econòmicament.

Considerem que aquest nou PMGRM suposa un **nou pas enrere** en la gestió dels residus de l'Àrea Metropolitana, ja que **renuncia** a aplicar un model que es basi en la reducció i recuperació dels residus amb l'excusa que es recull selectivament poc i malament, i donada la dificultat de trobar nous forats d'activitats extractives per omplir-los de residus amb l'excusa de fer "restauració paisatgística" mitjançant abocadors. Aquest PMGRM suposa **perdre de nou una oportunitat** de posar en pràctica una política de gestió dels residus amb veritables criteris de sostenibilitat, ja que no només no resol els greus problemes ambientals, socials i econòmics que comporta la poca recuperació de residus metropolitans (de només el 21% l'any 2007) sinó que els agreujarà.

El rebutgem per 10 raons:

- 1. La incineració es la prioritat del nou programa ja que preveu:**
 - La construcció d'una nova incineradora de 450.000 tn/any de capacitat i
 - Adequar la capacitat de la Incineradora de Sant Adrià a 300.000tn/any
 - Destinació de residus dels ecoparcs a cremar en cimiteres.
- 2. No planteja mesures ni compromisos eficaços per reduir els residus**
- 3. Al 2016 assolir els objectius de recuperació del 48%.** La Generalitat el preveu al 2012
- 4. Renuncia a prioritzar la recollida selectiva** en origen de qualitat, malgrat el fracàs del model actual dels ecoparcs (solament es recicla el 21% dels residus) i no contempla mesures sancionadores pels municipis que no despleguen la recollida de qualitat
- 5. Posa tot l'èmfasi i les inversions en els tractaments dels residus que no provenen de la recollida selectiva mitjançant tractaments de final de canonada** (incineració i abocadors) aprofundint els conflictes socials i ambientals de forts impactes al medi i la salut
- 6. Que les incineradores no fan desaparèixer les deixalles, només les transformen en gasos, cendres i escòries molt més tòxics que els residus originaris** omplint els abocadors i dispersant pel medi ambient (a l'aire, el sòl i l'aigua) una gran diversitat de contaminants extremadament perillosos per la salut de les persones (milers de substàncies contaminants que solament el 10-20% són conegudes) i tots els éssers vius: dioxines, furans, PCBs, metalls pesants (mercuri, plom, cadmi ...), nanopartícules (PM 0,1) i d'altres. Les cendres volants i les escòries sòlides que produeixen les incineradores representen un 30% de les emissions.
- 7. Agreujament de la contaminació atmosfèrica i el canvi climàtic,** incrementarà les afeccions a la salut pública en zones ja prou contaminades. La nova incineradora i la crema en cimiteres estaran en la zona declarada d'Especial Protecció de l'Ambient Atmosfèric. Els contaminants es dipositen al sòl i als conreus, efecte greu doncs s'incorporen als aliments i amb l'ingesta afectant a la salut (l'ingesta es la font més important d'incorporació de dioxines, furans i altres COPs a l'organisme).

8. **La ciutadania no hem decidit assumir aquest risc** ja que no s'ha realitzat cap procés de participació i de codecisió ciutadanes.
9. **Creuar residus suposa destruir recursos i desincentiva la reducció i recuperació dels residus i la participació ciutadana**, la incineradora necessita un flux constant amb grau de poder calorífic important (paper, plàstics, etc) per garantir la viabilitat tècnica i econòmica per aplicar mesures de prevenció i de participació ciutadana.
10. **Malbaratament de diner públic:** la incineració és massa cara ja que les inversions són **del 77'2%** del total d'inversions del PMGRM, davant de només el 10% d'inversió en plantes de recuperació (compostatge, triatge,...). Aquests alts costos te un balanç financer de **dèficit** d'entre **20 i 40** milions d'€ a l'any, que comportarà un augment injust de la fiscalitat, els ciutadans hem de decidir quin model de gestió de residus volem i com s'inverteixen els nostres impostos, en models preventius o insostenibles?.

El PMGRM és insostenible i injust per la ciutadania i reclamem:

- La retirada d'aquest PMGRM i especialment la construcció de la nova incineradora
- Que s'apliqui el principi de la precaució en quant als riscos pel medi i la salut
- Que s'aposti per aplicar mesures de reducció de residus per ex. sobre les bosses de plàstic, la implantació del sistema de dipòsit i retorn dels envasos (SDDR) i la prioritat dels envasos reutilitzables com a sistema majoritari
- Que es prioritzi la recollida selectiva en origen de qualitat: als objectius i recursos
- Objectius de recuperació dels residus de com a mínim el 60% de la brossa
- Que es prioritzin les instal·lacions de recuperació dels residus (compostatge i metanització, triatge,...) criteris descentralització, proximitat, i simplicitat tecnològica
- Que s'apliquin mesures econòmiques dissuasòries pels municipis que no redueixin els seus residus i que no arribin als objectius de recuperació
- Aplicar canons penalitzadors pels municipis que aporten brossa orgànica de baixa qualitat, aplicant un cànon gradual segons el grau d'impropis.
- Que es promogui un ampli debat social i de codecisió sobre les mesures preventives i prioritàries que hauria de contenir aquest Pla i els costos econòmics que hem d'assolir i assumir entre els contribuents.

El reciclatge del 60% dels residus suposaria un estalvi energètic del 122% en relació a la crema de residus. Aquest estalvi seria l'equivalent a l'energia produïda per 300 incineradores com la de Sant Adrià.

Denunciem que l'aprovació inicial d'aquesta proposta de PMGRM al mes de juliol porta a realitzar el període d'exposició pública i recull d'al·legacions al mes d'agost, moment de baixa atenció de l'opinió pública, com a operació per minimitzar l'oposició social a aquesta proposta impopular de Programa de Gestió dels Residus Metropolitans.

Àrea Metropolitana de Barcelona, juliol de 2009

PER A MÉS INFORMACIÓ:

Web: www.noincineradorabcn.blogspot.com

correu electrònic: correu@ecologistes.cat

Tel.: 936802751 /1678

Una indústria que ven fum

Resum: 10 arguments contra les noves tecnologies de gasificació, piròlisis i plasma (incineradors per etapes, IPE)

Autor: David Cipiet –Berkeley, CA, EEUU

Alianza Global per Alternatives a la Incineració (GAIA)

Juny de 2009

- **Emissió similar de tòxics respecte als incineradors convencionals¹:** els dispositius de control de la contaminació de tots els incineradors només capturen i concentren els contaminants tòxics, però no els eliminen. Això fa que es transfereixin a altres medis com les cendres volants, el residu carbonós, l'escòria i els líquids residuals. Per altra banda, els nivells d'emissió a l'aire a les etapes de combustió de qualsevol instal·lació, sigui del tipus que sigui, són iguals.
- **Els límits d'emissió fixats no són garantia, no es mesuren suficientment i de vegades ni es fan complir:**
 - Es fixen en funció de les limitacions i criteris tècnics, enlloc de criteris per la salut², perquè no s'han pogut definir. A més a més, no consideren els efectes sinèrgics entre els contaminants, sinó que les regulacions són exclusivament per contaminants individuals.
 - Ni tan sols els contaminants més perillosos, les dioxines i el mercuri, es monitoritzen generalment en continu i de forma precisa. Per tant, els nivells reals d'emissió es desconeixen.
 - Les excepcions al compliment dels límits fixats també són freqüents i tot sovint es deixa que s'emeti per damunt dels límits tècnics fixats.
- **Els IPE tenen molts antecedents de mals funcionaments operacionals, explosions i Clausures:** tenen molts problemes operatius que suposen una despesa econòmica molt elevada i un risc per les comunitats on s'ubiquen força elevat (explosions, ruptures en el recobriment del reactor, filtracions, etc. pot dur entre d'altres coses a una generació descontrolada d'emissions, com ha passat en casos referenciats). Les empreses acostumen a amagar aquests costos ambientals i econòmics a les comunitats destinatàries de les instal·lacions.
- **La incineració per etapes competeix amb el reciclatge i la minimització:**
 - Els IPE requereixen una entrada constant de material. Bona part d'aquest podria encara ser reciclat o compostat, tal i com demostren diversos estudis (90% del material que va a incineradors i abocaments als EEUU³; dos terços del material

¹ Document de referència sobre millors Tècniques Disponibles per a la Incineració de Residus de la Prevenció i el Control Integrats de la Contaminació de la Comissió Europea.

² Agència de Protecció Ambiental dels Estats Units (USEPA).

³ U.S. Environmental Protection Agency. (2006) *Municipal Solid Waste Generation, Recycling and Disposal in the United States: Facts and Figures 2007*. Table 3 Materials Discarded in the Municipal Waste Stream 1960 to 2007, p. 46. Disponible a: <http://www.epa.gov/epawaste/nonhaz/municipal/pubs/msw07-rpt.pdf>

romanent que es gestiona com a disposició del rebuig a l'estat de Califòrnia⁴; ...)

- La sostenibilitat econòmica l'aconsegueixen a base de contractes i l'entrada constant de diner públic. El municipi es veu obligat a pagar una taxa mensual a l'empresa que fa la incineració per un període futur determinat, sense considerar la possibilitat que es puguin produir canvis en les condicions de partida. Així desincentiven la minimització i la recollida selectiva, la reutilització, el reciclatge o el compostatge.
- No desmotiva la producció de materials tòxics i no reciclables, perquè els dona una suposada sortida. Aquesta fracció final que no és reciclable, reutilitzable ni compostable és generalment tòxica, complexa i amb un baix valor energètic. Això significa que es generen emissions perjudicials, incrementa els problemes operatius, i impedeix la minimització dels residus.

Alternativa: polítiques de responsabilitat ampliada del productor, així com normatives i incentius per a la seva no producció i substitució per alternatives sostenibles.

- **Econòmicament són menys viables, pel seu major cost i major risc financer:**

- Els costos pels governs locals són elevats i acaben revertint en les comunitats a base de costos directes i costos en la salut pública. Són econòmicament menys eficients que el reciclatge i el compostatge⁵. A més a més, a mesura que els processos es facin més complexos, seran també més costosos⁶.
- Impliquen un major risc financer que el reciclatge i el compostatge degut a la quantitat de falles tècniques, manca de fiabilitat, per necessitat de tancament o explosions regulars⁷. Segons la Comissió Europea (2006) "...el risc tecnològic addicional associat amb l'adopció de la gasificació i la piròlisi per a molts residus segueix essent significativament major que la que tenen els tractaments tèrmics d'incineració, més provats".

- **Són inclús menys eficients que els incineradors convencionals a l'hora de generar electricitat:**

- El balanç energètic total determina que és preferible reciclar materials enlloc d'incinerar-los, perquè estalvia de 3 a 5 vegades la quantitat d'energia que es genera en les centrals d'energia per incineració⁸. El reciclatge estalvia energia, redueix l'extracció de matèria primera, i té impactes positius sobre el clima al reduir l'emissió de CO₂ i altres gasos d'efecte hivernacle⁹.
- Els índexs d'eficiència energètica són generalment menors que en els incineradors convencionals i fins i tot, no aconsegueixen produir més electricitat que la consumeix el propi procés⁵. Requereixen pretractaments (triturat i assecatge) dels

⁴ City and County of San Francisco Department of Environment, *Waste Characterization Study, Final Report*, March 2006, p.2.

⁵ *The Viability of Advanced Thermal Treatment in the UK*, Fichtner Consulting Engineers Limiter, 2004, p.4.

⁶ URS Corp, conversion Technology Evaluation Report, Prepared for the County of Los Angeles (US), August 18, 2005.

⁷ *Waste Incineration and Public Health* (2000), Committee on Health Effects of Waste Incineration, Board on Environmental Studies and Toxicology, Commission on Life Sciences, National Research Council, National Academy Press, Washington, D.C., pp. 6-7.

⁸ Jeffrey Morris and Diana Canzoneri, *Recycling Versus Incineration: An Energy Conservation Analysis* (Seattle: Sound Resource Management Group, 1992).

⁹ The Tellus Institute in partnership with Cascadia Consulting Group & Sound Resource Management, December, 2008. *Assessment of Materials Management Options for the Massachusetts Solid Waste Master Plan Review* encarregat pel Massachusetts Department of Environmental Protection, p.18..

residus que poden consumir grans quantitats d'energia, així com un subministrament addicional d'energia per a mantenir ambients amb baixa presència d'oxigen. Aquesta energia extra es genera a partir de combustibles fòssils i usant el calor i l'electricitat generat durant el propi procés d'incineració.

- **Promou l'esgotament dels recursos i pot malmetre permanentment el medi natural:** incentiva el consum i la disposició a llarg termini de recursos naturals que cada cop són més escassos. A més destina una gran quantitat de diner públic amb aquest resultat, enlloc d'afavorir la prevenció, la reutilització, el reciclatge i el compostatge. Els materials biodegradables dipositats en abocadors o incinerats generen emissions de gasos hivernacle que podrien evitar-se si es prevengués la seva generació o es compostessin, es tractessin per digestió anaeròbica o es reciclessin. En el cas de la digestió anaeròbica per al processament de líquids cloacals i residus agrícoles sembla una bona opció al no registrar-se en la literatura impactes significatius sobre la salut humana i l'ambient⁹.
- **Contribueixen al canvi climàtic i inhibeixen l'aplicació d'altres mesures més favorables:**
 - Els EIP poden tenir una petjada de carboni més alta que els incineradors convencionals¹⁰ perquè són més ineficients, necessiten un subministrament addicional de combustibles (combustibles fòssils) i/o electricitat per operar, i energia per al preprocessament dels materials.
 - El reciclatge emet menys emissions per tona de residus processada: set vegades menys eCO₂¹¹ que enterrar-los i quasi 18 vegades menys que la gasificació o la piròlisis⁹. A més, incinerar enlloc de prevenir, reutilitzar, reciclar o compostar comporta que per cada element que s'incinera o s'enterra, se n'ha de crear un de nou a partir de matèria primera.
 - La separació en origen dels materials biodegradables seguida del compostatge i/o la digestió anaeròbica allibera emissions de metà insignificants a l'ambient, i un total d'emissions de GEH molt menor que els abocadors i els incineradors¹². I tot i que les empreses d'incineració no compten les emissions de CO₂ alliberades per la combustió de la biomassa perquè diuen que, segons el protocol establert pel Panell Intergovernamental sobre Canvi Climàtic (IPCC) aquestes emissions són neutrals en carboni, això no és així. L'IPCC diu clarament que incinerar biomassa no és "neutral en carboni" perquè s'ha de considerar les emissions extra que es generen del fet d'incinerar enlloc de conservar els materials, reutilitzar-los, reciclar-los o compostar-los.
- **Tenen alts costos d'inversió i generen relativament pocs llocs de treball en comparació a la indústria del reciclatge i compostatge:**

Tot i no tenir dades específiques sobre l'aspecte laboral de les EIP (especialment a nivell de creació de llocs de treball), aquestes poden assimilar-se a les dels incineradors convencionals. Les EIP competeixen amb els programes de reciclatge pel mateix

¹⁰ Els incineradors convencionals emeten més CO₂ per unitat d'electricitat generada que les centrals tèrmiques a carbó, i generen monòxid de carboni (CO), òxids de nitrogen (NO_x), compostos orgànics volàtils no metànics (COVNM) i diòxid de sofre (SO₂).

¹¹ eCO₂ és una mesura que expressa la quantitat d'escalfament global dels gasos d'efecte hivernacle (GEH) en termes de la quantitat de CO₂ que tindri el mateix potencial d'escalfament global.

¹² Ayalon et al., "Solid waste treatment as a high-priority and low-cost alternative for greenhouse gas mitigation." Environmental Management 27 (5) pp. 697-704. 2001.

finançament i pels mateixos materials, i per tant, poden disminuir les oportunitats de generar treball. Per cada 100 llocs de treball que es generen a partir del reciclatge... només es perden 10 llocs a la indústria dels residus sòlids i 3 a la forestal¹³. Per exemple:

- L'índex de reciclatge del 34% dels EEUU genera més d'1,1 milions de llocs de treball (comparable a la indústria automotriu i la de fabricació de maquinària). La qualitat dels treballs no està garantida i els treballs poden ser insegurs i mal pagats, però les condicions poden millorar molt si els treballadors se sindicalitzen¹⁴.
- A Califòrnia, l'estat ha marcat uns objectius de reciclatge i reutilització del 50% per residus sòlids urbans. Això suposa 85.000 llocs de treball i US\$ 4 mil milions en nòmines.
- Si la Ciutat de Detroit assolís un índex del 50% de reciclatge es generarien més de 1000 llocs de treballs nous.

Una major inversió en la reutilització enlloc de la disposició de materials de rebuig valuosos podria estimular una economia verda a tot el món.

- **Malgastar recursos naturals valuosos en incineradors i abocadors és evitable i innecessari:**

La gran majoria dels recursos que rebutgem es poden reutilitzar, reciclar o compostar³. Els residuals, massa tòxics o complexos per ser reciclats, s'hauria d'obligar a fabricar-los per a què ho fossin (durables i no tòxics).

L'objectiu seria aconseguir un "Residu zero", invertint en infraestructures, forces laborals i estratègies locals per a eliminar la dependència dels incineradors i els dipòsits. Implantar polítiques de Responsabilitat Ampliada del Productor, sistemes de Producció neta, impostos sobre envasos, prohibicions sobre materials específics (bosses de plàstic, poliestirè expandit, PCB, etc.) i exigint que els productes siguin fabricats de forma segura per a les persones. Deixar de donar subsidis a projectes de tractament de residus com els EIP i invertir en programes innovadors per reduir, reutilitzar i reciclar els residus.

Arreu del món existeixen exemples de ciutats que han començat a treballar en aquesta línia: Buenos Aires, Canberra, Oakland, Nova Escòcia, Seattle, etc.

Traduït i resumit per Marta Pujadas

4 de juliol 2009

¹³ *Adressing the Economics of Waste*, Organisation for Economic Cooperation and Development, 2004, p. 137.

¹⁴ "U.S. Recycling Economic Information Study" Agència de Protecció Ambiental de EEUU.